

Še tri tehnološke rešitve z natečaja za leto 2021

Simon Golob

svetovalec JSSČ za tehnologijo čebelarjenja

simon.golob@czs.si

V letošnji junijski številki SČ smo vam že predstavili tri zmagovalce natečaja najboljših tehnoloških rešitev v čebelarstvu v letu 2021. Poleg zmagovalcev pa so, po presoji komisije UO ČZS za tehnologijo čebelarjenja in varno hrano, v ožji izbor natečaja s svojimi izdelki prišli še trije čebelarji: Jože Klemenčič z usipalnikom za AŽpanje ter Matija Koštomaj in Miha Novak s panji za vzrejo matic, prvi s »Kozjanskim hramčkom 8/1« oziroma »Novim kranjičem« in drugi z »Maxi AŽ-plemenilnikom«.

Usipalnik za roje in ometence za AŽ-panj (Jože Klemenčič)

Avtor se je na podlagi težav, ki jih je opazil pri uporabi običajnih usipalnikov pri vseljevanju rojev in ometencev v panje, odločil pripomoček posodobiti in prirediti tako, da mu bo pri delu v večjo pomoč. Nov tip usipalnika je izdelan iz aluminijaste pločevine, lesa ter dveh vijakov M-10 (levi in desni navoj), ki sta vgrajena v pritrditveni mehanizem, ki omogoča vpenjanje usipalnika na panj. Kako pa poteka nameščanje novega usipalnika? Najprej se sname okence plodišča (ali medišča), usipalnik se vstavi do satov, z vrtenjem pritrditvenega mehanizma pa se pritrdi na panj. Prednost izdelka so tudi višje stranice, ki čebele ob vstavljanju bolj usmerjajo v panj. Sistem omogoča pritrdjevanje v medišče in plodišče (tudi kadar je tam še prisoten testni vložek). V osnovi je usipalnik



Foto: Jernej Avguštin

prilagojen uporabi v 9satnih AŽ-panjih, s stranskimi distančniki pa ga je možno uporabljati tudi v ali 10- ali večsatnih AŽ-panjih.

»Kozjanski hramček 8/1« (Matija Koštomaj)

Kozjanski hramček je panj, prvenstveno namenjen **vzreji matic za lastno oskrbo, društveni ali komercialni vzreji** večjega števila čebeljih matic ali za vzrejo čebeljih družin. Opira se na kranjiča, ki se mu izprazni dimenzijsko (380 × 200 × 690 mm), volumensko in funkcionalno (z 18 premičnimi sati na toplo stavbo) tudi zelo približa. Zunanje mere so usklajene z mero 10-satnih nakladnih panjskih sistemov (Langstroth, GJ, Farrar), kar dopušča možnost dodajanja naklad. Na obodu sta dva nosilna ročaja, na krajši stranici pa večji žreli, ki sta v uporabi med prezimovanjem. Notranjost panja je z dvema pregradama razdeljena po širini in dolžini. Za vzrejo matic panj združuje



Foto: Matija Koštomaj

Foto: Jernej Avguštin



osem trisatnih prašilčkov, od katerih ima vsak svojo odprtino za prezračevanje in žrelo. Po dva prašilčka sta med seboj ločena s pitalnikom z vstavljivo pregrado, ki razdeli pitalnik na dva enaka dela. S pomikom ali odstranitvijo pregrade se lahko po potrebi spremeni velikost posamezne enote ali pitalnika. Nad prašilčki je PVC-folija, ki dopušča vpogled v enoto brez vznemirjanja hkrati pa preprečuje, da bi čebele propolizirale na vmesni pokrov. Dva vmesna pokrova pokrivata vsak po štiri prašilčke. Vrhnji pokrov je sestavljen iz lesenega oboda in stiroporne plošče debeline 2 cm. Obit je s pločvino. Satnik, vseh skupaj je 24 (3 × 8), je sestavljen iz dveh krajših bočnih letvic in ene daljše vrhnje, na katero se nalepi trak satnice za usmerjanje gradnje. Spodnje letvice nima.

»Maxi AŽ-plemenilnik« (Miha Novak)

Foto: Miha Novak



Foto: Miha Novak

Maxi AŽ-plemenilnik je panj, prilagojen za vzrejo lastnih matic in čebeljih družin. Panj je velikosti 12 AŽ-satnikov in je s pregradami razdeljen v šest prekatov (vsak po dva sata). Pregrade se lahko poljubno prestavljajo, s čimer povečujemo prostor posameznega prekata. Na dnu vsakega prekata je odprtina za zračenje, zaščitena z mrežo. V panju lahko hkrati vzrejamo do šest matic. Pregrade so izdelane iz plošč, ki so odporne proti vlagi, se ne raztezajo in se lahko očistijo. Vsak prekat ima tudi svoj pitalnik za sladkorno raztopino ali pogačo, ki je snemljiv in zaščiten z mrežico, ki omogoča hiter pregled. Stene panja so sestavljene iz lesenih vezanih plošč, med katerimi so izolacijske plošče, izolirana pa sta tudi strop in dno panja, na način, da so čebele v stiku le z lesom. Na obodu panja sta dve nosilni ročki, dno pa je preprosto snemljivo z zateznimi zapirali, kar omogoča hiter poseg od spodaj. Panj je lahek in zaradi dobre izolacije omogoča hiter in dober spomladanski razvoj, je prilagodljiv ter se lahko porablja za različne načine vzreje matic ali narejencev. ◆

Razpis natečaja tehnoloških rešitev v čebelarstvu za leto 2022

Komisija za tehnologijo čebelarjenja in varno hrano pri ČZS razpisuje natečaj za najboljšo tehnološko rešitev v čebelarstvu za leto 2022, pri čemer se išče najboljša nova tehnološka rešitev na področju panjev, pripomočkov za delo, čebelarске opreme in podobno. Pogoj za sodelovanje je, da fotografije in kratek opis (do pol strani A4) tehnološke rešitve pošljete najkasneje do **1. februarja 2021** na e-naslov: simon.golob@czs.si. Najboljše rešitve

bodo predstavljene na sejmu ApiSlovenija, v reviji Slovenski čebelar ter v obliki promocijskega videa na spletni strani Čebelarске zveze Slovenije. O izboru bo odločala Komisija za tehnologijo čebelarjenja in varno hrano. Več informacij o natečaju lahko dobite na tel. št.: 030/604 015 ali na e-naslovu: simon.golob@czs.si.

Simon Golob, svetovalec JSSČ